

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Večja mesečna prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Dva trezna bolgarska glasova

MADŽAROV IN TODOROV O PAKTU MALE ANTANTE.

V vseh velikih svetovnopoličnih dogodkih zadnjega časa je ostala naša sosesda Bolgarija nekako preveč nevidna ob strani, kar dokazuje, da je skoraj docela osamljena in potisnjena na periferijo interesov Evrope. Pa tudi njena politika sama, dasi je oficijelno še vedno navezana na Italijo, izgublja trdna tla pričenja kolebati. Močne bolgarske politične skupine uvidevajo vedno bolj, da bi utegnili biti popolna odvisnost od skupine revizionistov in rušilcev miru naračunost usodna. To uvidevajo zlasti z emigrantov iz Jugoslavije. In kakor se je na Madžarskem našel stari grof Pálffy, ki je v budimpeštarski zbornici odkrito dejal, da bi pomenila nova vojna, ki bi jo izzvali nosilci sedanje režima, konec madžarske samostojnosti, tako so vstali tudi v Bolgariji posamezni trezni in preudarni možje, ki svare soljsko vladu pred nevarnimi pustolovčinami. To se je zgodilo posebno o priliki komentiranja novega pakta male antante.

Večina bolgarskega tiska je žal zavzela napram temu paktu podobno stališče, kakor ga je zavzel tisk Italije, Madžarske in deloma tudi Avstrije in Nemčije ter porabila tudi to priliko za napadanje in blatenje Jugoslavije. Toda nekateri glasovi so le drugačnega mnenja. Najvažnejši sta v tem oziru pač izjavi starega politika Mihajla Madžarova in znanege zemljedelskega voditelja Koste Todorovega. Prvi je obrazložil svoje zadevne poglede v soljskem »Miru«. Madžarov pravi že uvodoma, da je novi pakt male antante brez dvoma največji zunanje-politični dogodek zadnjega časa. Z njim ni postala mala antanta enota samo politično, temveč tudi vojaško in gospodarsko. Za Bolgarijo je to izredno važno, kajti posledne bo mogla skleniti nobene pogodbe z Jugoslavijo, Romunijo ali Češkoslovaško brez pristanka vseh treh. To se bo nanašalo tudi na gospodarske pogodbe. Sicer je, pravi Madžarov, glede političnih pogodb veljalo tudi že prej nepisano načelo, da ni mogoče spoprijateljiti se n. pr. s Češkoslovaško brez enakega spoprijateljstva z Jugoslavijo in Romunijo, a pisane pogodbe, ki bi to prepovedoval, vendar ni bilo. V podkrepitev te trditve navaja Madžarov dejstvo, da je hotela Bolgarija pred leti skleniti pakt

prijateljstva s Češkoslovaško. Pogajanja so potekala zelo ugodno, toda čim je Češkoslovaška doznala, da Bolgarija ne misli skleniti takega pakta tudi z Jugoslavijo, je pogajanja prekinila in jih pozneje sploh ni hotela obnoviti!

Govorec nadalje o moči nove grupacije in o silah, ki stoje za njo, se Madžarov vrača ob koncu k Bolgariji in pravi, da je edina prava politika, ki jo more voditi Bolgarija napram mali antanti in sploh vsej Evropi miroljubnost, ki pa mora biti tako iskrena, da ne bo dajala povoda za mnenje, da je Sofija za kulisami za vojno pustolovščino. Ta izvajanja zaključuje s temi značilnimi besedami: »Dasi je skrajno žalostno to dejstvo, vendar moramo vedeti, da smo osamljeni in brez vsake podpore!« Zato je sedaj edina zaščita Bolgarije še Društvo narodov, katerega se mora okleniti in iskati pri nem varnost za svoj obstoj in notranji razvoj. Če se bo Bolgarija držala teh smernic, izhajajočih iz dejanskega stanja, potem se lahko obvaruje vseh nesreč. Svoje interese more zaščititi tudi najmanjši narod, dovoli je le, da ve, kako mora voditi svojo razumno politiko.

Dočim govori Madžarov samo trezno in pametno o novem položaju po paktu male antante, govori Kosta Todorov o paktu iskreno prijateljsko in ugotavlja naposled skladno z Madžarovim: »Dasi pakt vsaj formalno ni naperjen proti nam, je vendar občutno poslabšal naš mednarodni položaj in ustvaril še večjo izolacijo Bolgarije. Zapri nam je gotovo češkoslovaško tržišče in otežuje vsak naš direkten sporazum z eno ali drugo državo male antante. Po njem ne moremo skleniti ločeno nobene pogodbe ne z Jugoslavijo ne z Romunijo, ki sta naši največji sosedji. Razume pa se, da zaradi tega ne smemo biti obupani: pogreške prošlosti more popraviti pametna, trezna in jasna politika!« Pri tem misli Todorov očito na preorientacijo bolgarske zunanje politike.

Navedli smo ta dva trezna bolgarska glasova, da vidimo, kako gledajo na pakt male antante tisti Bolgari, ki jim sovrašтво do naše države ni preslenilo jasne misli in pogleda na realnost danjih dejstev. Ta dva glasova sta pa nov dokaz o velikem pomenu naše zveze s Češkoslovaško in Romunijo.

Govor državnega pravdnika Čladrova

RAZPRAVA PROTI BRODARJU IN TOVARIŠEM JE DOKAZALA AKCIJO ZA SAMOSTOJNO SLOVENSKO REPUBLIKO.

BEOGRAD, 2. marca. Ko so bile včeraj še prečitane zadnje izpovedi raznih prič, je predsednik sodišča za zaščito države dr. Bubani razglasil, da je dokazovalno postopanje končano. Danes je govoril državni pravdnik dr. Čladrov, ki je naglasil, da je razprava v vsem svojem poteku ugotovila in potrdila vse navedbe, ki jih očita obtožnica obtožencem. V svojih nadaljnjih izjavanjih je opisal delovanje slovenske separatistične akcije, ki je skušala izrabiti 60letnico rojstva dr. Korošca in si kovati iz tega potreben kapital. Seveda so sledili kot neizpolnjeni posledica znani dogodki, ki so jasno pokazali ne le izdajalsko akcijo nekaterih ljudi, temveč tudi njihovo protidržavniško stališče. O priliki Koroščeve proslave se je zlorabljala prižnica in so se javno izkazale v celoti in ostri demonstracije. Soudeleženci pri tej

akciji so po naši agitalni javno za slovensko samostojno republiko pod vodstvom svojega prvega predsednika dr. Korošca. Akcija za slovensko samostojno republiko je bila v vsakem pogledu izborna pripravljena. Ko je še analiziral krivdo posameznih obtožencev, je končal govor z zahtevo, da se krivci kaznujejo po zakonu. Za državnim pravdnikom je dobil besedo Brodarjev zagovornik, ljubljanski odvetnik dr. Juro Adlešič, ki v času poročila še vedno govori.

PREPOVED IZVOZA OROŽJA.

ŽENEVA, 2. marca. Društvo narodov je imelo predsedničnim sejo, na kateri je razpravljalo o prepovedi izvoza orožja in vojnega materiala v Južno Amerika in na Daljni vzhod. — Zaenkrat še ni bil sprejet noben definitivni sklep.

Ratifikacija pakta male antante

RATIFIKACIJA V NAŠI NARODNI SKUPŠČINI IN V ČEŠKOSLOVAŠKEM PARLAMENTU. PAUL-BONCOUR O PAKTU. OBJAVA ŽENEVSKEGA TAJNIŠTVA.

BEOGRAD, 2. marca. Včeraj je narodna skupščina ratificirala pakt male antante. Ob tej priliki je bila skupščinska dvorana pozorišče navdušenih ovacij, ki so izzevane v poudarjanju bratskih vezi med Jugoslavijo, Češkoslovaško Romunijo in Francijo. Skupščinski poročevalec dr. Kujundžić je prečital pakt male antante, ki je bil v celoti brez vsakega komentarja ali debate sprejet. Velik uspeh je zabeležil ob tej priliki tudi zunanji minister dr. Jevtić, ki je razložil poslanecem zgodovino male antante in pomeni pakt, ki je utrdil naš položaj v srednji Evropi. Zunanji minister je v svojem govoru označil malo antanto in njen zgodovinski pakt v naslednjem: Cilj male antante je, da ohrani in organizira mir, da okrepi gospodarske stike z vsemi državami srednje Evrope, da po vseh svojih močeh pripomore k stabilizaciji razmer v srednji Evropi in da varuje skupne interese članic male antante. Nato so govorili ob silnem navdušenju nabito polne skupščine še poslanci dr. Perić, dr. Paleček in Ivan Mohorić. — Skupščina je ratificirala po govoru opozicijskih poslancev Trpkovića, dr. Nikića in dr. Kožulja, ki pa so ugotavljali v svojih govorih le popolno solidarnost vsega naroda v zunanje-političnih vprašanjih, predloženi pakt soglasno.

PRAGA, 2. marca. Češkoslovaški par-

lament je z navdušenjem ratificiral novi pakt male antante.

PARIZ, 2. marca. V znanjem odboru zbornice je podal francoski zunanji minister Paul-Boncour daljši ekspozé o novem organizacijskem paktu male antante. Že v začetku svojega govora je zunanji minister ugotovil, da pomeni pakt novo garancijo za ohranitev in utrditev miru v srednji Evropi. Mala antanta je že v vsem svojem dosedanjem delovanju dokazala, da je eden najmočnejših stebrov ne le srednjeevropskega, temveč splošno evropskega mira. Nadalje je Paul-Boncour izjavil, da niso pridobile na ugledu le vse tri države pogodbenice, temveč se je uveljavila mala antanta kot velesila. V svojem ekspozéu se je zunanji minister dotaknil tudi hirtenberške afere in izjavil, da gre tudi v tem primeru iskrena zahvala mali antanti, ki je edina pripomogla do mirne rešitve te nerodne zadeve.

ŽENEVA, 2. marca. Nasprotno vestem in trditvam italijanskih poslancev v parlamentu, kakor tudi časopisnim poročilom, potrjuje tajništvo male antante v Ženevi, da novi pakt ne vsebuje nobenega voljskega dogovora. Pakt nima nobene tajne klavzule. Na drugi strani so tudi popolnoma napačni teksti, ki jih je objavil nedavno »Giornale d'Italia« kot tajne klavzule medsebojnega sporazuma.

Kita'ska napove japonski vojno?

KITAJSKA NOTA DRUŠTVU NARODOV IN ODPOKLIC DIPLOMATSKIH ZASTOPNIKOV IZ JAPONSKE. KITAJCI SE BRANIJO.

LONDON, 2. februarja. Kitajska vlada v Nankingu je sklicala posebno konferenco, na kateri so sodelovali vsi ministri, generali in člani izvršilnega odbora Kuomintanga. Na tej konferenci se je obravnavala današnja situacija in so bili določeni ukrepi, ki jih bo storila Kitajska z ozirom na svoj spor z Japonsko. Ta spor bo skušala rešiti brezpogojno na bazi, ki jo je določilo Društvo narodov. Trdi se, da bo poslala Kitajska Društvu narodov noto, v kateri bo zahtevala, da se ugotovi, ali je Japonska s svojimi vojnimi operacijami na kitajskem ozemlju prekršila pakt Društva narodov in vse ostale pogodbe, ki izključujejo vojno kot sredstvo pri reševanju mednarodnih sporov. Ker so Japonci kršili tudi vse ostale mednarodne pogodbe, ki jamčijo za teritorialno integralnost Kitajske, naj Društvo narodov uporabi člen 16. pakta Društva narodov proti Japonski kot napadalcu. Po neki vesti iz Nankinga se bo kitajska vlada postavila na stališče, da zahteva vojno

stanje v Jeholu od kitajske vlade veče like žrtve, ki jih mora kitajska vlada napraviti svojemu narodu priznati in braniti njihovo čast z ukinitvijo diplomatskih odnošajev z Japonsko.

Baje bo kitajska vlada takoj, ko bo odposlala svojo noto Društvu narodov, odpoklicala svoje diplomatske zastopnike na Japonskem, ne da bi čakala na odgovor Ženeve. S tem svojim dejanjem bi torej dejansko napovedala vojno Japonski ter bi se moralo Društvo narodov odreči dosedanjim proceduri pri reševanju kitajsko-japonskega spora. Odločiti bi se moralo za intervencijo, ki naj bi ugotovila pravega krivca za to vojno. Po tej ugotovitvi naj bi Društvo narodov proti pravemu krivcu tudi uporabilo sankcije, ki jih določa njegov pakt. V londonskih uradnih krogih je ta vest izzvala veliko razburjenje. Listi splošno trdijo, da bo poskušalo Društvo narodov z intenzivnim sodelovanjem volesil preprečiti formalno vojno napoved.

Naša protestna nota bolgarski vladi

BEOGRAD, 2. marca. Jugoslovanski poslanik v Sofiji je izročil zastopniku bolgarskega zunanje ministra Girginovu pismo noto, v kateri jugoslovanska vlada formalno protestira proti stališču bolgarske vlade glede macedonskega kongresa, ki je bil v Gornji Džumaji in na katerem je neki visoki bolgarski častnik izjavil, da je bolgarska armada solidarna z makedonskimi revolucionarji. Jugoslovanska nota zatrjuje, da je poslala makedonska revolucionarna organi-

zacija na to zborovanje svojega posebnega delegata, ki je nato govoril v imenu osrednjega odbora VMRO. Jugoslovanska vlada vidi v tem tesno sodelovanje makedonskih organizacij, tako legalnih kakor tudi ilegalnih, Jugoslovanska vlada ugotavlja ob tej priliki dejstvo, da so se vse dosedanje teroristične akcije makedonstvujočih proti naši državi pripravile in začele na bolgarskem ozemlju ter bo nosila v bodoče zanje bolgarska vlada polno odgovornost. Na kongresu v Džumaji je bilo sklenjeno, da se bodo v najbližjem času pričele teroristične akcije iz raznih sosednjih držav Jugoslavije.

Dnevne vesti

Razstava kuharske umetnosti

Razveseljiva novost za naše mesto je bila razstava kuharske umetnosti, ki jo je priredil lastnik hotela »Orel« gospod Zemljč. Razstava je bila otvorjena od pretekle sobote in je bila sinoči zaključena. Take razstave še Maribor dejanski ni videl in ni popolnoma nič zaostajala za razstavami kuharske umetnosti, ki so bile prirejene lani zelo širokopotezno v Ljubljani in Zagrebu. Nudila je našim skrbnim gospodinjam zelo nazorno kaj se da pripraviti iz enostavnih pripomočkov, pokazala je zlasti na kolikere načine se dajo pripraviti in servirati divjačina in ribe. Za razstavo je bilo ves čas ogromno zanimanje, kar je pa tudi popolnoma upravičeno, saj so redki primeri, da bi lastnik takega hotelskega podjetja na svojo pest in na svoje stroške aranžiral tako razstavo, ki je vse hvale vredna. In prav zato zasluži podjetni hotelir gospod Zemljč vse priznanje. Razstavo so posetili med drugimi tudi podban g. dr. Pirkmajer, mestni župan g. dr. Lipold, okrajni glavar g. Markar in račelnik oddelka za trgovino, industrijo ter tujski promet pri banski upravi g. Marn, ki so se o njej vsi zelo pohvalno in laskavo izrazili.

Diplomiraj je na visoki montanistični šoli v Příbramu za inženjerja g. Dušan Pipuš, sin umrlega mariborskega odvetnika dr. Pipuša. Čestitamo!

Poroka. V tukajšnji frančiškanski cerkvi sta se poročila te dni g. Stanko Brumen, zasebni uradnik in gđc. Marica Lubejeva, gledališka igralka in bivša sũbreta mariborskega gledališča. Bilo srečno!

Nov grob. V Krekovi ulici je sinoči nenadoma preminil v starosti 42 let Jakob Šerec, uslužbenec pri podružnici Narodne banke v Mariboru. Pogreb draga pokojnika bo v petek 3. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. Blag mu spomin, preostanim naše iskreno sožalje.

Banovinska organizacija JRKD v Ljubljani sporoča, da v nedeljo 5. t. m. ne bo napovedane skupne seje v Novem mestu, ker sta oba slovenska ministra nujno zadržana. Seja bo najbrže prihodnji teden in bo v listih pravočasno objavljena.

Pojasnilo o delavnem času v trgovinah. Z ozirom na zadnji shod privatnih nameščencev v Mariboru glede podaljšanja delavnega časa v trgovskih obratih, pojasnjuje združenje trgovcev, da bo letošnja redna skupščina združenja sklepala ne o podaljšanju, temveč o preureditvi delavnega časa v trgovinah, da se odpiranje in zapiranje trgovin prilagodi faktičnim potrebam trgovstva. Vmešavanje zveze privatnih nameščencev v to zadevo je bilo torej popolnoma nepotrebno.

Ljudska univerza v Mariboru. Žal moramo obvestiti, da je tudi docent g. dr. Reya zadržan in v petek ne more predavati. Pridobili smo pa g. ravnatelja Mantuanija iz Ljubljane, ki bo imel v petek 3. marca ob 20. uri veleinteresantno predavanje o »Metodah, zibelki srbske kulture«. To je rodovitna dolina reke Drin, ki meji na Albansko gorovje, na Kosovo polje in na Prizrensko kotlino. Glavno mesto ji je Peč. To je križišče vzhodne in zapadne kulture. Pomosni minareti štrlijo v nebo tik močne pravoslavne kupole. Arnauti se mešajo s Črnogorci, mohamedanci s kristjani. Vso to pestro sliko različnih narodnih običajev in šeg, slike iz rodinskega življenja in primitivni kuli, in mogočni ritmi trgovskega življenja v čaršiji bo razgrnil v petek g. Mantuani. Slovenci naša sveta dolžnost je, da se seznamimo s to izvirno svojevrstno, starodavno kulturo naših bratov Srbov. Samo v medsebojnem spoznanju je pravo zbližanje!

Pogrebno društvo na Pobrežju pri Mariboru javlja vsem svojim članom in vsem tistim, ki hočejo člani postati, da ni razpuščeno in da bo razvilo svoje delovanje tudi v bodočnosti. Sprejem novih članov ter vplačilo prispevkov se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenem prostoru na Pobrežju. Cesta na Brezje št. 24, v goslini Seifried.

Pojasnilo vsem Mariborčanom. Protituberkulozna liga v Mariboru naznanja vsem podpornikom, darovalcem in sodelavcem, da je fond za zgradbo azila za tuberkulozne absolutno nedotakljiv. Vsa sredstva, nabrana v ta namen, bodo porabljena izključno le za azil. Zato je upati, da bo že lepo število podpornikov našla vedno več in več posnemovalcev. Vsaka hiša, z gospodarjem vred, naj daje pobudo sosedom, znancom in prijateljem, da pristopijo s skromnim, a rednim mesečnim dinarskim prispevkom v krog onih, ki hočejo pomagati sočloveku-bolniku. Naj ne bo hiše v Mariboru, ki ne bi bila udeležena pri akciji za lajšanje boli svojega bližnjega.

Zopet pritiska mrz. Danes zjutraj je zlezlo živo srebro v toplomeru 9 stopinj pod ničlo. Barometer je kazal pri 13 stopinjah 745,3, reduciram na ničlo pa 743,6; relativna vlaga 86; vreme je jasno in mirno.

Dvodnevni sadjarski tečaj za sajenje, oskrbo, gnojenje, pomlajanje in precepjanje sadnega drevja bo 6. in 7. tm. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj bo teoretičen in praktičen ter bo trajal vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

PAPRIKA??

Največja zvočna senzacija!

Ciril Metodov zbor pride v Maribor. Sloviti zagrebški cerkveni Ciril-Metodov zbor, ki bo nastopil to soboto v Ljubljani, bo obiskal, kakor smo zvedeli, tudi Maribor ter bo nastopil pod okriljem mariborske Glasbene matice. V to svrhu se je mudil včeraj v Mariboru predsednik zbora g. Višošević, da je uredil vse potrebno radi gostovanja odličnega pevskega zbora. Koncert bo najbrže v soboto 11. t. m. v dvorani pivovarne Union. Zbor bo nastopil na koncertu celotno in bo podal obširen umetniško zaokrožen spored vzhodne vokalne glasbe, in sicer najznamenitejša dela ruskih cerkvenih klasičkov in najznamenitejših sodobnih skladateljev.

Zbor se je specializiral samo na gojenje in na propagiranje vzhodne cerkvene glasbe in je kot tak prvi specialni zbor na jugu Evrope. Nastopil bo pod taktirko dirigenta g. Borisa Komarevskega, bivšega kapelnika ruske carske kapele v Petrogradu. Mariborsko občinstvo že danes opozarjamo na ta izreden pevski dogodek.

Sprejem v naše državljanstvo. V naše državljanstvo so bili sprejeti: ključavničar Josip Adamle, narednik vojaške godbe Franjo Bach, zasebnica Viktorija Bizjakova, urar Josip Barbič, ključavničar Alojzij Binder, nadvrtinar Edvard Buzeti, zasebna uradnica Jospina Vižintinova, delavka Pavla Vilharjeva, tekstilni delavec Ivan Volter, čevliar France Dolšak, urar Alojzij Dugar, ključavničar Albert Ekarus, ključavničar Albin Žvokelj, ključavničar Aleksander Žgur, kovač Ivan Žele, železničar France Zarko, mehanik Mihael Žede in hišni posestnik Ivan Jurjavčič, vsi v Mariboru. Nadalje trgovski poslovođa Anton Šorli in zasebnik Anton Štok na Pobrežju pri Mariboru; ter Jospina Škerljeva, služkinja v Ptuiu.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 17 številki: uredbo o obliki prispege po predpisih civilnega pravnega postopanja in o slovesni obljubi namesto prispege, uredbo o spremembah in dopolnitvah v uredbi o ureditvi ministrstva za prosveto; nadalje pojasnila k tarini postavki 12, pripombi 5. k 2 stavku zakona o taksah; razpis o kontroli pri uvozu sirovih fosfatov in uvozno ocarinjanje mehaničnih lestvic, montiranih na avtomobilskem stojalu; razpise glede uvoznega ocarinjenja transformatorjev in oljnih stikal, napolnjenih z oljem; katrana in kamenega premoga in lahkih olj od katrana; ocarinjenje črpalk za pro dajo bencina ter nadomestitev o postopku s fakturami pri ocarinjanju blaga; določbe o mešanju bencina s špiritom; cene špiritua; objave banske uprave o pobiranju trošarin v letošnjem letu in razne objave iz službenih novin.

Seja upravnega odbora Mariborskega smučarskega kluba bo v petek 3. t. m. v restavraciji »Mariborski dvor«.

Pevsko društvo »Enakost« priredi v nedeljo 5. III. ob 16. uri v dvorani gosp. Špureja v Studencih svoj prvi pevski koncert, na katerem nastopi 25 pevcev. Peli bodo narodne in umetne pesmi. Dirigira g. Josip Križman, ki je obenem zložil tudi 3 pesmi, ki se bodo tudi peale. Studenci, pridite in podprite naše agilne pevce, ki širijo našo pesem in s pesmijo veselje in radost!

Dohodki mariborske carinarnice v preteklem mesecu. V mesecu februarju so znašali dohodki mariborske carinarnice skupno 3 milijone 550.076,50, in sicer dohodki uvoza 3 milijone 533.764,75, izvoza pa 16.311,75 Din.

Pred ustanovitvijo zveze državnih upokojencev Jugoslavije. Preteklo nedeljo so zborovali v Zagrebu državni upokojenci in ustanovili svoje društvo za savsko banovino. Za predsednika je bil izvoljen upokojeni veliki župan in senator dr. Ljudevit Gaj. Po volitvah je spregovoril predsednik društva upokojencev vrbaške banovine in predlagal ustanovitev Zveze društev upokojencev in upokojenk ter vdov kraljevine Jugoslavije. Njegov predlog je bil soglasno sprejet in bodo o njem podrobneje razpravljali na prihodnji plenarni seji. Zbor se je končno priključil resoluciji, v kateri zahtevajo upokojenci izenačenja vseh upokojencev v državi po dohodkih aktivnih uradnikov, polovično vožnjo na železnicah in državnih parnikih, točno izplačevanje pokojnin itd.

Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru. Ker vsakoletne maškerade ali pustne zabave ni bilo, priredimo v soboto 11. marca družaben večer, na katerega že sedaj opozarjamo. Posebno pa apeliramo na članstvo, da se ga polnoštevno udeleži. Zdravo!

Mariborski smučarski klub se zahvaljuje vsem, ki so moralno in materialno pripomogli, da se je 50 km smučarska tekma 26. II. na Pohorju kakor tudi večerna prireditve v Mariboru s popolnim uspehom izvedla. Odbor MSK.

Izlet v Rimski vrelec. Mariborski smučarski klub priredi 5. marca izlet v Rimski vrelec. Redi polovične vožnje se je zglasiti pri »Putniku«. Odhod 4. III. ob 13.18 in 18.30.

Lutkovni odsek Sokola matice v Narodnem domu ponovi v nedeljo 5. t. m. ob 16. uri igro v 5. dejanjih: »Dr. Faust in njegov sluga Gašperček«.

Razdelitev nagrad zmagovalcem biljardnega turnirja bo v soboto 4. t. m. ob 21. uri v kavarni »Jadran«. Prireditveni odbor za turnir, ki bo razdelil nagrade zmagovalcem, opozarja vse udeležence turnirja, da se tega večera zanesljivo udeleže.

Skrivnostna smrt. V Dražencih na Dravskem polju je pretekli ponedeljek nenadoma preminil 68 letni posestnik Ivan Pišek. Pokojnik je bil prejšnjega dne na svatbi svojega nečaka v sosedni vasi, kjer mu je postalo zvečer nenadoma tako slabo, da so ga morali spraviti domov. Kaj je vzrok njegove smrti še ni točno ugotovljeno, najbrže pač preobilo zaužiti alkohol.

Koliko je v jugoslovanski provinci jezuitov. Superior slovenske province je uradno izjavil, da je v jugoslovanski provinci 192 jezuitov in ni med njimi niti enega španskega jezuita.

Kino Union. Od torka 28. februarja dalje grandiozni vojni film »Zapadna fronta« v nemškem jeziku. Film ki v kolosalnih slikah prikazuje vojno in njene posledice in ki je dosegel že pri svojem prvotrem predvajanju ogromen uspeh. Pripravlja se krasni ljubavni in veseli film »Poročno potovanje v troje« z Brigito Helmovo, Oskarjem Karlweisom in novo zvezdo, dunajsko lepoticco Susi Lannerjevo.

Grajski kino: Samo še danes četrtek 2. marca znameniti pevski fenomen: Gitta Alpar in komorni pevec Max Hansen v silajni opereti »Kraljica srca«. Velefilm krasne muzike in sijajnega petja, ki zaznamuje povsod, kjer se je predvajal največji uspeh! V petek novi spored Any Ondra: »Če Beba ljubi«.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hemenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Narodno gledališče

Repertoar.

Četrtek, 2. marca ob 20. uri: »Bog maščenjanja«. Red B.
Petek, 3. marca: Zaprto.
Sobota, 4. marca ob 20. uri: »Faust«. Premiera.

Celjsko gledališče.

Torek, 14. marca ob 20. uri: »Grofica Marica«. Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora.

Premiera Gounodove opere »Faust« bo v soboto, 4. t. m. Glasba te operete je izredno melodiozna. Libreto sta po prvem delu Goethejevega »Fausta« napisala Barbier in Carré, ki sta iz Goethejevega dela izluščila posebno Margaretinino dramo. Režira in dirigira kapelnik Herzog, posamezne partije pa pojo: Margareto ga. A. Herzogova (zlasti v tujini priznana operna in koncertna pevska, ki je pela na največjih odrih, med drugim tudi v Monakovem in v Hamburgu), Marto ga. Zamejč-Kovičeva k. g., Siebla gđc. Barbičeva, Fausta g. Sencin, Mefista g. P. Kovič, Valentina g. Neralić k. g. in Brandnerja g. Gorinšek.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova« grenčica, trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za boleznj prebavi izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PAPRIKA??

Najboljša veseloigra vseh časov

Ljubezen ga je spravila v grob. Pretekli ponedeljek se je v Kamnici ustrelil 32letni viničarjev sin Štefan Glazer in na mestu izdihnil. Omenjenega dne je prišel Štefan nekoliko vinjen okrog pol desete ure zvečer domov. Ko je stopil v sobo je takoj vprašal, če se je njegova zaročenka že vrnila od Sv. Martina, kjer je bila na svatbi. Ko mu je mati povedala, da je še ni, ga je to spravilo iz ravnotežja ter je začel ves besen razsajati na stanovanju svojih staršev, ki ga niso mogli obvladati. V hudi jezi si je nato v predsobi pognal kroglo v srce in bil na mestu mrtev. Včeraj popoldne so nesrečnega mladeniča pokopali na kamniškem pokopališču.

Octovo kisline je pil. Ko je sinoči prišel ves potrt domov v Dravsko ulico 22letni delavec Josip Z., se je zaklenil v svojo sobo in v samomorilnem namenu spil večjo količino octove kisline. Ker so njegovi domači slutili, da z Josipom ni vse v redu, so s silo vdrli v njegovo sobo, v kateri je močno dišalo po jetki kislini, na postelji pa je ležal mladenič že nezavesten in je močno hropel. Takoj so poklicali reševalce, ki so nesrečnega prepeljali z avtom v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec in ga rešili prostovoljne smrti. Kaj je mladega fanta pripravilo do obupa nad življenjem, ni znano.

Napad. V Dobrovcih pri Hočah je večeraj popoldne neznan storilec napadel 30letnega delavca Franceta Horvata in ga pobil s kolom na tla. Napadalec je prizadel Horvatu tako hude poškodbe, da so morali poklicati mariborske reševalce, ki so ga takoj pripeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Riziko dela. V delavnicah državnih železnic na koroškem kolodvoru je doletela včeraj okrog 13. ure 24letnega pomožnega delavca Vinka Kerenca huda nezgoda. Pri nalaganju starega železa je Kerencu padel težek kos železa na nogo in mu jo zdrobil. O nezgodi so bili obveščeni mariborski reševalci, ki so ponesrečenega delavca prepeljali z avtom v tukajšnje bolnišnico.

S policije. Že nekaj dni sem je policijska kronika prav skromna. Tako je bila preteklo noč aretirana je neka Ivanka, ki se ga je tako nasekala, da je obležala nezavestna na ulici. Prijavljeni pa so bili policiji štirje pretepači radi razgrajanja in kalenja nočnega miru ter neki Edmund G. zaradi grdega vedenja v neki gostilni v Vetrinjski ulici.

V podzemlju berlinske komunistične trdnjave

SENZACIONALNA ODKRITJA NEMŠKE POLICIJE V LIEBKNECHTOVEM DOMU.

Kakor je znano iz berlinskih brzojavnih poročil, je policija, ki je vdrla v znano komunistično palačo »Liebknechtov dom« v Berlinu na Bülowovem trgu, zaplenila ogromen obtežilen material, iz katerega je razvidno, da je vzdrževala nemška komunistična stranka tesne zveze s komunistično centralo v Moskvi. Ob tej priliki pa je policija odkrila pod poslopjem samim velesenzacionalne stvari. Pod stavbo so stražniki našli na množico goštevne tajne hodnike, za katere doslej ni vedel nihče drugi, kakor samo stalni obiskovalci in člani močno razširjene komunistične organizacije v Nemčiji.

Dom Karla Liebknechta v Berlinu je centralno poslopje nemške komunistične stranke in ga je policija pred dnevi uradno zaprla ter zapečatila. Nato je vso prostorno poslopje temeljito preiskala in odkrila množične tajne sobane, sobice in hodnike. Policija pa je našla tudi na velik tajni hodnik, po katerem so ob prejšnjih policijskih racijah srečno pobegnili nekateri prominentnejši komunisti, ki jih je že dolgo časa zamašila. Policija ni imela niti pojma o teh katakombah.

Rezultat preiskave v Liebknechtovem domu je vsekakor senzacionalen. Sedaj je jasno dokazano, da je komunistična stranka izvajala pod zemljo protizakonito akcijo. Že več let se je opazalo, da so politično sumljive osebe pred policijskimi preganjalci zbežale v Liebknechtov dom, kjer pa so izginile brez sledu. Kljub najvestnejšemu iskanju in opazovanju pa doslej ni bilo mogoče odkriti poti, po kateri so zapustile poslopje.

Sedaj je bila torej ta velika uganika končno vendarle rešena. Kriminalna policija je imela srečno roko. Pod takimim novano stražnico, in sicer pod posteljo vratarja, so bila v tleh skrivna vrata, skozi katere se stopi na lestev, ki vodi v večji kletni prostor. Iz tega temnega prostora vodi na vse strani cel labirint hodnikov v raznih smerih. Eden teh skrivnih hodnikov se končuje v neki hišici, katere pročelje je na Bartolovi cesti. Skozi to hišo so torej komunisti nemoteno prihajali v glavno komunistično trdnjavo in zopet neopaženo odhajali iz nje.

V omenjenih podzemeljskih prostorih je bila najdena ogromna množina knjig in letakov. Vse te proklamacije so bile tiskane očividno v samem domu. Na letakih se poziva nemški narod k oboroženemu prevratu. Mnoštveni spisi o ruski revoluciji so služili v izobrazbo voditeljev komunističnih oddelkov. V njih se natančno opisuje način, kako se v primeru revolucije izvrše aretacije političnih nasprotnikov in kako se pomore vsi ugodni »buržuji«. Ostali spisi vsebujejo nadaljnje nasvete in navedbe.

Vsi tajni prostori, ki so bili odkriti doslej, so bili popolnoma ločeni od prave kleti, ki jo je policija prav dobro poznala. To je bilo izvršeno na zelo spreten

način. Z različnimi policami, velikimi balami papirja in s prekritimi vrati se je posrečilo doslej preslepiti tudi najostrejšo policijsko oko, da ni opazilo sumljivih skrivnih hodnikov.

Zanimivo je tudi, da je bil v vsem Liebknechtovem domu izpeljan posebno rafiniran alarmni sistem, s pomočjo katerega so se mogle vse osebe v poslopju pravočasno zavarovati pred grozečo preiskavo. V zunanjem delu poslopja je stražnica, katere okno je zastrto z balami časopisnega papirja in posteljinno. Poleg tega je bil drug prostor, v katerem je bilo nameščeno specialno zrcalo tako, da je vratar lahko opazil vse, kar se je dogajalo pred poslopjem, ne da bi ga pri tem kdo videl.

Na mnogih krajih poslopja so montirane težka železna vrata, s pomočjo katerih so se dali posamezni deli poslopja popolnoma izolirati. Vsa ta vrata pa so bila maskirana in doslej o njihovi eksistenci noben policijski nos ni ničesar zahal.

V vratarjevi sobici poleg glavnega vhoda je bil najden pod mizo alarmni, na tleh pa signalni zvonec. S pomočjo gumba so se ob prihodu policije nevidno in avtomatično zaprla vsa vrata Liebknechtovega doma, istočasno pa je signalni zvonec opozoril vse prebivalce poslopja na prihod neželjenih gostov. Policija je mogla pri vseh dosedanjih hišnih preiskavah vsa ta avtomatično zaprta vrata odpreti le s pomočjo ključavničarja. Da se je pa to zgodilo precej pozno, je razumljivo in

Konjice

Streliška družina Konjice je imela na pustno soboto svojo prvo prireditev v tukajšnjem Narodnem domu, ki je tako v moralnem, kakor v gnotnem oziru uspešna nad pričakovanje. Obisk je bil rekorder, tujecev je bilo toliko, kakor že dolgo ne; zlasti so se izkazali Slovenjebistričani, med katerimi sta počastila prireditev s svojim obiskom tudi veleposlanec g. grof Ferdinand Attems in g. major Poje. Streliška družina Slov. Bistrice je tudi poklonila konjiški družini lepo darilo ob nagovoru tajnika lekarnarja g. Mondinija, kateremu se je za res lepo darilo, ki je delo učitelja g. Kristana, zahvalil s primernim nagovorom podpredsednik g. dr. Mejak. Vsi gornji prostori Narodnega doma so bili izredno okusno dekorirani, kar je delo gg. Wagnerja, Perca, Podlogarja, Malenška in Žagarja. Da so tudi naše dame tokrat sijajno rešile svojo nalogo in izredno postrtovalno sodelovale, ni treba še posebej poudariti. Vsem skupaj iskrena hvala!

Sokolsko društvo Oplotnica je priredilo 19. febr. t. l. gledališko predstavo »Vrnitev« v režiji br. učitelja Jarca. Dasi je isti dan in ob isti uri priredilo tudi igro tamošnje Katoliške prosvetno dru-

so imeli hišni prebivalci dovolj časa, da so uničili in poskrili ves sumljivi material in nato izginili po skrivnih podzemeljskih hodnikih kakor kavra.

V petem nadstropju palače je bil odkrit prostori kanal, v katerega se je dalo priti iz vsake sobe, če se je le odstranila lesena pregraja v sobnem zidu. Kava! vodi na pročelje poslopja in od tam na streho. Tako je bil beg omogočen tudi preko strehe, če bi bila podzemeljska pot presekana. Policija bo še nekaj časa skrbno preiskovala vso stavbo, kar bo trajalo predvidoma več tednov.

Ime Liebknecht, ki ga nosi centrala nemških komunistov, pripada prvim ljudem, ki jih je spravila na površje nemškega in splošnega javnega življenja nemška socialistična borba. Viljem Liebknecht je bil v drugi polovici 19. stoletja znamenit in zelo borben publicist, ki je sodeloval pri raznih vstajah in uporih ter je stal skupno z Beblom na čelu socialnodemokratskega gibanja v Nemčiji.

Karel Liebknecht, njegov sin, se je rodil leta 1871. v Lipskem, kjer je postal odvetnik in od leta 1912. dalje tudi član nemškega državnega zbora. Z nekaterimi tovariši se je leta 1914. odločno boril proti odobritvi vojnih kreditov in je dal tudi iniciativo za ustanovitev »Internacionalne skupine«, ki se je pozneje prelevila v »Spartakusovo zvezo«. Že leta 1907. je bil obsojen zaradi veleizdaje na eno in pol leta ječe, leta 1916. pa na nadaljnji dve leti. Ko je bil ob prevratu osvobojen, je stopil na čelo radikalov in je leta 1918. pripadal skupini ustanoviteljev komunistične stranke v Nemčiji. Skupno z Rožo Luxemburgovo je vodil leta 1919. znane velike komunistične nemire, pri katerih je bil aretiran in 15. januarja 1919. ustreljen.

štvo, je bila sokolska dvorana nabito polna, kar je postrtovalnim igralcem največje zadoščenje za njih trud. Našim vrliim Oplotničanom kličemo: »Le tako naprej po ravni črti!« Igro so posetili tudi člani sosednjih društev iz Konjic, Zreč in Trepanje.

Zanimiva razprava je bila 22. in 23. febr. t. l. pred tukajšnjim kazenskim sodiščem. Predmet kazenske razprave so bile konjiške ženske demonstracije lani septembra. Večina demonstrantk je bila obsojenih z večimi zapornimi in denarnimi kaznimi in je pričakovali, da bo naše nerazodno ljudstvo v bodoče bolj previdno ob sličnih prilikah.

Solska mladina nekaterih razredov tukajšnje ljudske šole se v zadnjem času, nahujskana od odraslih, izredno grdo obnaša, in to celo na česti, napram pripadnikom Sokolstva, kar vzbuja javno zgražanje. Pričakovati je, da bo merodajna oblast ukrenila vse potrebno, da se tako žalostni dogodki ne bodo več ponavljali.

Društvo kmetijskih fantov in deklet za Konjice se je ustanovilo 19. febr. t. l. in se je takoj ob ustanovitvi priglasilo preko 40 članov.

Blaževičevo hišo s pekarijo je na dražbi kupila konjiška Kmečka hranilnica za Din 134.000.

Sport

Sabljaška medmestna tekma Maribor—Gradec.

V soboto in nedeljo, 4. in 5. marca, bo v Gradcu medmestna borba Maribor—Gradec v sabljanju dam in gospodov. Mariborska ekipa, ki jo postavi Mariborski akademski sabljaški klub, je pojačena po sabljaških zagrebških klubov Concordije in Makabija. Borilo se bo v epeju, floretu in sabli gospodov ter floretu dam. Reprezentanco vodi predsednik MASK-a senator dr. Ploj z dr. Tomiškom, dr. Müllerjem, ravnateljem Fišerjem, inž. Šlajmerjem ter industrijem Rosenbergom kot funkcionarji MASK-a. V reprezentanci so gđ. Mirovičeva, dr. Pichler iz Maribora, inž. Arnstein iz Zagreba itd. Turnir bo pod pokroviteljstvom štajerskega deželnega glavarja in ministra dr. Rintelena, jugoslovanskega konzula v Gradcu, predsednika avstrijske nacionalne banke v Gradcu Zambonija in drugih odličnih predstavnikov graškega meščanstva. Borbe bodo v soboto in nedeljo, dočim bo v soboto zvečer prirejena od »Landesfechtkluba« in kluba »Blau-Orange« jugoslovanskim gostom na čast slavnostna akademija v prostorih hotela »Erzherzog Johann«. Zagrebški gostje pridejo v Maribor v soboto dopoldne, dočim se odpelje ekipa popoldne ob 14. uri s privatnimi avtomobili od glavnega kolodvora.

Skakalna tekma v Studencih. Studenški smučarski klub priredi v nedeljo 5. t. m. ob 10. uri dopoldne propagandno skakalno tekmo na klubski skakalnici v Studencih. Klub prosi vse fotoamaterje, ki bodo slikali skoke, naj pošljejo najboljše posnetke klub, ki bo tri najlepše in najboljše primerno in lepo nagradil. Izločevalne tekme bodo v petek 3. t. m. ves popoldan. Po propagandnih skakalnih tekmah se bo studenški smučarski klub udeležil najbrže tudi medklubске skakalne tekme pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Po vrnitvi z večernim vlakom

Žalostne sličice iz današnjih dni

Ko sem šel nekega večera po ulici ob periferiji mesta, mi je pod nogami škripalo. Ob plotu sem opazil čepeti okrog 11 let starega dečka, ki je glasno ihtel. Poleg njega je ležala umazana vreča, napolnjena z nekim blagom. Vprašal sem ga, kaj se mu je pripetilo, da joče.

»Nekdo mi je vzel pet Din, sedaj se da ne morem peljati domov v Slivnico.«

»Kaj imaš v vreči?«

»Smolnike imam, ki jih nisem mogel prodati.« Deček se mi je zasmilil in sem ga povabil na svoj dom ter mu odkupil ves smolnati les. S potjo mi je deček pripovedoval, da je šolarček iz Slivnice in da ga je jutraj poslal oče s polno vrečo smolnikov peš v Maribor ter mu zapretil, da ne sme domov brez denarja. Na domu v veži je našel 14 kupčkov ter zahteval za vsakega dinar. Opazil sem, da je imel raztrgane čevlje, iz katerih so mu moleli prsti in sem ga vprašal, kaj mu je ljubše, čevlji, ali denar. Dejal je: »Dajte mi rajše 14 Din, ker bi me sicer

oče natepel.«

Dal sem mu denar in čevlje, nakar je vzradoščen odhitel na kolodvor...

Bilo je nekega dne popoldne, ko potrkala na vrata viničarski otrok in povprašal po delu. Na prvi pogled se mi je deček hudo zasmilil. Jokaje mi je hitel pripovedovati, da nimajo doma kaj jesti in da jih je 12 pri hiši. Kruha že nimajo vso zimo, jutraj pijejo mleko, zvečer jim mati skuha kako juho, opoldan pa navadno nič ne obedujejo, ker nihče pri hiši ničesar ne zasluži in si ne morejo kupiti potrebnega živeža...

Lani spomladi je sprejel neki gospodar okrog 35 let starega viničarja s številno družino v službo. Gospodar je dal družini bomo stanovanje in skromen zaslužek do lanske jeseni. Ker pa tudi gospodarju slaba prede, jim je prenehal dajati hrano in jim nudil samo še stanovanje — bomo sobo. Kako naj se šestoro glava družina preživlja? Na vprašanje, kako živijo, so mi odgovorili:

»Imamo še nekaj koruze, to meljemo v žrnvah in je zdrob ves naš živež.«

Mož in žena, oba še mlada in krepka, bi rada delala, rada zaslužila, toda zaslužka ni dobiti nikjer...

Pozno je že bilo, ko se je pojavil na vratih suhljat mož ter mi pomolil izkaznico. Bil je po poklicu sodarski mojster iz neke občine ob državni meji. Že od jeseni je brez posla, zato se je podal z ženo na težavno pot — iskat dela. Z miloščino sta se z ženo beraško preživljala 3 mesece in se naposled ustavila v mariborski okolici. Ves obupan išče dela, prosi podpore, potrkala zdaj tu zdaj tam in pravi, da najde le na periferiji še nekaj usmiljenih src...

V najhujšem letošnjem mrazu se je oglasil pri meni možakar, star kakih 40 let. Pogledal sem ga in opazil, da je skoro napol nag. Zasmililo se mi je to ubogo človeško bitje. Dal sem mu okrepčila in poiskal v omari še dober suknjič ter mu ga podaril. Kako tople besede mi je rekel v zahvalo! Pri tej priliki sem pomislil na one, ki žive v izobilju, od katerega pa dajejo samo — drobtinice...

Originalen je neki tesarski pomočnik srednjih let, znan po mariborski okolici kot dober delavec. Večkrat se oglasi pri meni in mi naseka drv. Prihaja po navadi dopoldne, ker ve, da mu bo dala žena kosilo, jaz pa plačam po dva dinarja na uro. Je dober srčen in pošten, pravi

pa, da svoje jeze ne more krotiti. Če bi ga kdo razkačil, gorje tistemu. No, pa doslej še ni storil nikomur nič žalega. Obleka mu ni mar in se ne zmeni za to, če hodi raztrgan okrog. Goji pa trdno rado, da bo na pomlad boljše, ko bo dobil delo in zaslužek...

Razgrnil sem javnosti nekaj slik vsakdanjih bednikov, kakršnih je dandanes na stotine in tisoče, ki prihajajo dan za dnem trkat na naše duri, prosit podpore. Večina njih je podpore res potrebna. Pomagajmo jim, saj so ljudje in si po večini sami niso krivi, da jih je zadela neizprosna usoda brezposelnosti in da živijo tako bedno življenje. Zares človekoljubno in zvišeno nalogo imajo pomožni odbori za pomoč brezposelnim, ki so bili ustanovljeni po naših okoliških občinah. To lepo nalogo pa bo odborom mogoče več ali manj povoljno vršiti samo tam, kjer bo kolikortoliko dobro situirano občinstvo iz usmiljenja in dobre volje priskočilo na pomoč z darovi v gotovini ali v naravi. Nihče naj ne bo trdosrčen in zakrkljen, da bi se za te nesrečne ne zmenil!

»Duh plemeniti sam bo nosil boli, a sreče vžival sam ne bo nikoli!«

Jack London:

Na snežni gazi

Vsakokrat, ko se je kdo zgrudil, je bil sam pri sebi preverjen, da je zadnjič telebnil. Vendar se je zopet in zopet pobral s tal. Ako je bilo meso slabo, je bila pa volja ovrsta. Toda vsaka dobljena bitka je pomenila pravcato dramo. Indijane s prezebno strmo poslej več ni mogel stati pokonci, ležal je po vseh štirih. Ustavljaj se je poredkoma, dobro vedoč, s kakšno ceno bi moral mrazu plačati svoj oddih.

Usmev gospe Eppingwellove same je bil kot okamenel in široko razprte oči, ki so ji bulile nogo pred se, niso nič videle. Pogostoma je ustavila svoj korak, omamljena in zadihana, in si prižemala roko na srce.

Joe je bil prekoračil mejo trpljenja. Samo moledoval je še, naj ga puste ali pa potolčejo. Vročica ga je tako rekoč obrezčutila in velika pokojnost ga je prevzela. Ves srečen je bil videti, medtem ko sta ga Kah-Čukte in Govhij s krepkimi sunki pod rebra in z jeznim pogledom živinsko naprej tirala.

Krivično in neznosno se jima je zdelo, da imata poleg sebe še tega bleduha za nadlego. Mrznja jima je trovala srce, toda v tem srcu je ključal tudi hud strah. Zakaj naj jima bo v napotje še tuja slabost, namestu da bi mislila zgolj na svojo varnost? Mar ne tvegata s tem svoje lastne smrti? Vendar pomisliti je bilo na Sitkov pihalnik.

Protiv večeru je Joe pogosteje cepal in čedalje težje ga je bilo spravljati na no-

ge. Takisto so njegovi skupini bolj in bolj ginila tla pod nogami. Včasih so se Indijanca in on, enako ohromeli, vsi hkratu sesedli.

Kah-Čukte in Govhij, ki ju je glad ščipal v drob, se nista mogla več ubraniti misli na moko, katero sta nosila na plečih, zavezano v vrečo, vir vse moči in vsega življenja. Izkušnja je bila silovita, to je treba priznati, in kar se je zgodilo, ni bilo nič kaj presenetljivo.

Obstala sta na velikem posekališču, koder je na tisoče sežnjev suhali samo čakalo žveplenke, pa bi zagorelo. Kah-Čukte je izmenoma motril suha drva in vodo, ki je pronicala izpod leda, in Govhij je delal podobno. Možakarja sta se spogledala. Ne da bi bila kaj zmirala, je zatem Govhij zanetil ogenj. Kah-Čukte je nali vodo s kositrno skodelo in jo pristavil. Kar se tiče Joeja, je nekaj jecel v tujem jeziku, ki ga Indijanca nista razumela.

Kah-Čukte in Govhij sta vzela moke in jo mešala v kropu, da se je napravil nekak močnik, s katerim sta se poslaskala. To sta storila ponovno, Joeju pa nista nič ponudila. A Joe je ostal brezbrizen. Za nobeno reč mu ni bilo, niti za mokasine, ki jih je bil vtaknil kar v žerjavico, da bi se ogrel. Tu so se kar grbančili in se smodili.

Prav ta čas se je okrenil Sitka, ki je imel povsod oči. V somraku je opazil dimnat stebel v zraku in pri tej priči uganil, kaj se je dogodilo. Tedaj je po-

gledal poleg sebe po svojih izmučenih drugovih in opotekavi gospe Eppingwellovi, ki bodo jutri vsi, kakor tudi on sam, trpeli še groznejši glad. Kdo ve, ali nista malopridneža, ki tako na svojo korist tratita redko in dragoceno meljo, s tem podpisala smrtno obsodbo mali četi?

Naglo in skrivaje se za grmovjem se je v noči, ki se je delala, pojavil pred Indijancema, pripravljenima na odhod.

»Aha, tička!« se je oglasil. »Že spet sta pozabila, da sta moža. Za to pa bomo imeli jutri dva trebuha manj rediti.«

Med govorjenjem je zadrnil vrv pri načeti vreči in jo privezal za drevo. Potlej je tolikanj premikastil Joeja, da se je ubožec onesvestil.

»Ti pojdi za drugimi,« je velel in ga potisnil na sled. »Sedaj pa mi trije!«

Indijanca, ki sta v prvem trenutku ostolbenela, sta poskusila zbežati.

»Stoj, Govhij! Pa tudi ti, Kah-Čukte! Mar menita, da vama je moka dala dovolj moči, da bosta prehitela brzokrili svinec? Dolžnost sta prekršila. Nikar ne mislita, da se ometata temu, kar sta zasluzila. Izkažite se moža še enkrat, zadnjič, in bodita vesela, da umrjeta s polnim trebuhom. Hajdi! Postavita se pred me k drevesu, eden tik drugega. Bo že kaj?«

Indijanca sta slušala pokojno, brez vidnega napora. Kajti samo negotovost plaši človeka, bolj nego sama smrt, kadar veš, da je neizbežna.

»Ti, Govhij,« je vprašal Sitka Charley, »imaš v Chippawyanu pod šotorom iz damjakovine ženo in otroke. Kaj je tvoja zadnja volja napram njim?«

»Vrni jim, kar je mojega, ponjave, to-

bak, zrna za ovratnico in to škaflo, ki proizvajajo čudne glasove, slične človeški besedi. Belokožci so mi jo podarili. Porečeš jim, da sem poginil na sledi, pa nikar objasniti, kako in zakaj.«

»In ti, Kah-Čukte, ki nimaš ne žene ne dece?«

»Sestro imam. Žena je možu, ki opravlja pošto v Košimu. Nesrečna je, ker jo pretepa. Izroči ji zressek, ki mi gre po naših dogovorih in povej ji v mojem imenu, da bo prav storila, če se vrne k svojemu rodu. Ako se ti zdi prikladno, bi kazalo ubiti njenega moža. Tepe jo in ona se ga boji.«

»To je vse? Sta li voljna umreti, kakor zaslužita?«

»Sva!«

»Potemtakem na svidenje in dobro srečo, fanta! Želim, da bi se v kratkem znašla na drugem svetu pred polnim loncem v topli koči.«

Pri teh besedah je vzdignil orožje in v veliki tišini se je razlegnil odmev dveh strelcev. Toliko, da je jek ugasnil, so zadoneli drugi poki v dalji, onkraj slemenih holmov, ki so zapirali obzorje.

Sitka Charley se je zdrnil. V vsej karavani ni bilo druge puške ko njegova, odzvalo se jih je pa več. Urno se je ozrl na mirno iztegnjeni trupli v snegu in skomignil z rameni, češ, ko bi bil vedel, da smo tako blizu svojega namena, bi bil mogel brez neprisilne štediti smodnik.

Toda kaj je bilo njemu za življenje in smrt teh dveh mož? Zakon snežnega tira se je izvršil, pa je.

In požuril se je, da bi s svojo družbo prišel čim prej do Jukoncev.

KONEC.

bo v Studenih obhod. V dvorani ge. Shuge bo nato razdelitev nagrad obeh tekem.

Graški SK Sturm v Mariboru. Znaní graški SK Sturm bo v nedeljo 12. t. m. gostoval v Mariboru ter odigral proti ISSK Mariboru prijateljsko tekmo.

Sedmi turnir tečaj. Zimskošportni odsek SPD v Mariboru priredi svoj VII. turnir tečaj v nedeljo 5. marca. Sestanek izletnikov smučarjev je v soboto zvečer v Senorjevem domu, od koder sledi drugi dan krmarska vožnja po najidealnejših snežnih poljanah na Pohorju čez Veliko in Malo Kopo, Sedlarjevo sedlo, Krnikov vrh in Jesenkov vrh v Slovenjgradcu. Medpotoma praktične smučke vaje. Priporočamo ta turnir tečaj že malo izvežbanim smučarjem. Vablino vse zimske športnike, ne glede na klubsko pripadnost. Povratek v nedeljo ob 21.16. Prijave in informacije v pisarni SPD, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22. Vodja izleta ing. Rungaldiér.

Nenavaden zidarjev dogodek.

Nemški listi so te dni objavili čudno zgodbo, ki se je pripetila v Gdyniju. Nekemu zidarju se je namreč zgodilo, da se je sam nehote zazidal. Med opoldanskim odmorom se je utrujen od dela zleknil v miren kotiček na novi zgradbi in tam sladko zadrževal. Med tem pa se je polil po njem cement, ki ga pa zidar ni čutil in se je na njem posušil. Ko se je zidar prebudil, je moral ugotoviti, da je trdno zazidan in da se ne more ganiti. Poklical je na pomoč svoje tovariše, ki so ga rešili iz neprijetnega položaja.

Sven Hedin pripravlja novo ekspedicijo

Neznana usoda raziskovalca dr. Nilsa Amboldta.

Po poročilih iz Pekinga zbira slavni švedski raziskovalec Sven Hedin ljudi, ki naj bi vodili posamezne skupine njegove nove ekspedicije. Po zelo napornem potovanju sta prispela v Peking tudi Sven Hedinova sodelavca, dr. Norin in dr. Bohlín.

Dr. Norin je raziskovalec znamenitega jezera Lop-Nor v Tibetu in je prepotoval pod Sven Hedinovim vodstvom v dolgih šestih mesecih po dolgem in počez obsežna ozemlja azijskih puščav in step. Posrečilo se mu je geografsko preiskati neznane pokrajine severnega Tibeta in Karakoruma. Dr. Bohlín pa je znan paleontolog in raziskuje tudi že več let na Kitajskem.

Med člani ekspedicije je velika skrb za dr. Nilsa Amboldta, ki bi bil moral prispeti v Peking še pred koncem novembra preteklega leta. Dr. Amboldt je raziskoval nekaj časa skupaj z dr. Norinom, potem pa se je od njega ločil in se lotil drznega pohoda, ki ga doslej ni izvedel še nihče. Raziskati je hotel srednje-azijske puščave južno od jezera Lop-Nor in je v ta namen odpotoval iz Termilika. Po vestih Svena Hedina je dr. Amboldt srečno prispel do oaze Herhen, ki leži na južnovzhodni strani velike Taklaman ske puščave.

Toda pred njim je bila še okrog 3000 kilometrov dolga pot, ki je zahtevala smrt skoraj vseh njegovih spremljevalcev. Sven Hedin sodi, da so dr. Amboldt napadli razbojniki in je zato mo-

ral spremeniti smer svoje poti. Dr. Amboldt nosi s seboj, seveda če sploh še živi, dragocene znanstvene podatke o svojih odkritjih in mnogoštevilne zapiske, kakor tudi nove zemljevide. Zato bi pomenila njegova izguba ogromno škodo za znanost in za nadaljna raziskovanja azijskih divjin.

Iz življenja poliskega kralja Avgusta Silnega

Poljski kralj Avgust Silni je delal čast svojemu imenu in znan je bil daleč po svetu kot izredno močan mož. Leta 1687, ko mu je bilo 18 let, je zajahal konja in krenil preko Nemčije, Italije in Francije v Madrid na bikoborbo. Ko je neki pikador padel s konja in je bil v nevarnosti, da ga razjarjeni bik nabode na roge, je preskočil Avgust barijero in hitel bikoborcu na pomoč. Z golimi rokami se je spoprijel z bikom, zgrabil ga je za roge in mu tiščal glavo k tlom, dokler se Španec ni pobral in zabodel bika. S svojim junaškim nastopom si je pridobil tujec simpatije vsega mesta in srce lepe markize. In zopet se je moral zahvaliti le svoji moči, da je odnesel iz ljubavne pustolovščine zdravo kožo. Ljubosumni markiz je namreč najel štiri morilce, da bi se osvetil tekmeču, toda mladi Herkules se je vseh srečno otesel.

Se kot 40letni mož je lomil Avgust igraje podkove, srebrne kupe je drobil v roki, kakor bi bile iz lepenke, top je dvignil z eno roko. Nekoč se mu pa pogum ni obnesel. Leta 1716 ga je težko ranil medved, ki ga je bil prijel za jezik, da bi ga ukrotil. Od takrat so njegove moči pešale. Izredni moči je pa od-

govarjala tudi telesna teža. Avgust Silni je tehtal 260 funtov. Med ljudstvom je krožila o njem govorica, da je pil v zgodnji mladosti mleko levinje in da je zato tako močan in pogumen. Bil je zelo nevaren nasprotnik v turnirjih in viteških igrah.

Veliko slavo so mu prinesle tudi ljubavne pustolovščine. Sestra Friedricha Velikega pripoveduje v svojih spominih, da je imel Avgust Silni 354 nezakonskih otrok. To bo seveda močno pretirano, gotovo pa je, da je bil Avgust eden največjih erotikov, kar jih pozna svet, in vrsta njegovih sloviti ljubic je zelo dolga. Da je znal biti kavalirski ljubimec, dokazuje njegova prva pozornost, ki jo je posvetil svoji ljubici, duhoviti Švedinji Aurori Königsmarek. Po prvi skupni večeri je našla na svojem krožniku šopek briljantov in drugih draguljev. Avgust je bil pa tudi romantičen ljubimec. Ogrel se je bil za kneginjo Ljubomirsko, ko je zvedel, da je omédlela od strahu zanj, ko je na turnirju v Varšavi padel s konja. Preoblečen v kapucina je zahajal potem k nji v samostan, kamor se je bila začasno zatekla.

Še bolj, kakor Veneri, je bil pa Avgust udan Bacchu. Državni posli so zaradi tega zelo trpeli, kajti pogosto se je pripetilo, da so morali važna posvetovanja odgoditi za en dan, ker je moral vladar prespati mačka. Kot velik prijatelj žlahtne kapljice je bil izvoljen celo za častnega predsednika društva za pobijanje treznosti. V politiki se ni odlikoval, pač je pa storil mnogo za umetnost. Med svojimi podložniki ni bil poseben priljubljen. Poljaki so ga smatrali za tujca. Umrli je 1. februarja 1733.

Mali oglasi

Razno

NAJCENEJŠI IZDELKI V MARIBORU!

Otomane Din 390.—, afrik madrace Din 210.—, žični vložki od Din 90.— naprej. Novak, Koroška c. 8, Vetrinjska ulica 7. 707

PEKERSKI BUKETNI RIZLING

Iz Scherbaumovih gor, in dišeči traminec iz Ritoznja (Rittersberger) dobite le v Tattenbachovi ul. 5, restavracija Senica. 555

MOZLAVEC.

Izborna kvaliteta liter 8 Din, čez ulico 6 Din. A. Senica, Tattenbachova. 556

Stanovanje

MALO STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam dvem osebam takoj v najem. Vodnikov trg 3-b. 724

ODDAM MALO SOBO in kuhinjo takoj, dvem mirnim osebam. Pobreška cesta 21, blizu Magdalene. 721

SOBO IN KUHINJO išče zakonski par brez otrok. Naslov v upravi lista. 712

STANOVANJE.

dvosobno, solčno, oddam. Dravska ulica 8. 710

ODDAM S 1. APRILOM stanovanje, dve sobi in kuhinjo. Linhartova ulica 4, mizarstvo. 708

Prodam

OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, dve postelji, dve nočni omariči, otroška košara, »Soxhlet«-aparati, ceneno na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 703

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam boljšemu upokojencu. Naslov v upravi »Večernika«. 723

SPREJMEM NA HRANO

in stanovanje boljšega delavca. Meljska cesta 59, II. 722

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom, električno lučjo, oddam. Trdinova ul. 2. Melle. 711

Službo išče

KOT TRGOVSKI VAJENEC iščem službo v boljši trgovini. Naslov v upravi »Večernika«. 713

Kupim

KUPIM RABLJENO PREŠO za furnir. Mizarstvo, Frankopanova ulica 15. 709

Naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je moj iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, gospod

Jakob Šerec

uslužbenec Narodne banke

v sredo, dne 1. marca 1933, popoldne nenadoma preminul.

Pogreb blagopokojnika bo v petek, dne 3. marca 1933 ob 16. uri, iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 4. marca ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 2. marca 1933.

Elizabeta Šerec, kot soroka, v imenu vseh sorodnikov. 720